

kun lidt over 9,000 Indbyggere. Der havde en Bælger altsaa $\frac{1}{9,000}$ Valgret. Der var 13 Kredse, som havde lidt over 11,000; der var 15 Kredse, som havde over 12,000; der var 31 Kredse, som havde over 13,000; 26 Kredse, som havde over 14,000; 9 Kredse, som havde over 15,000; 2 Kredse, som havde over 16,000 og 1 Kreds, som havde over 17,000. I Svendborg Amts 6te Valgkreds havde altsaa en Bælger $\frac{1}{17,000}$ eller $\frac{1}{17,500}$ Valgret, men dersom han flyttede til Viborg Amts 2den Valgkreds vilde han faae $\frac{1}{9,000}$ Valgret. Det forekommer mig, at dette illustrerer ganske godt, hvad den ærede Taler sagde. Blandt de Amter, som saaledes vare begunstigede, var ogsaa Thisted Amt, og efter det samme Forhold, hvori dette Amt den Gang fik Del i Valgkredsene, burde Kjøbenhavn allerede den Gang have haft 11 Valgkredse, saa at det forekommer mig, at man ikke derfra kan hente Argumenter i nærværende Sag.

Sagb: Jeg skal hertil kun bemærke, at hvad den ærede sidste Taler gjorde opmærksom paa, har jeg selv udtalt, at der nemlig ikke kunde være Tale om en nøjagtig Fastholden af Tallet 16,000, men at Ordet „omtrent“ netop præciserer, at andre Momenter end Tallet skulde være bestemmende, og navnlig de lokale Forhold. Disse lokale Forhold kunne naturligvis føre det med sig, at der kan være 3 à 4,000 Indvaanere mindre i en Valgkreds og flere i en anden Kreds, men det maa dog altsammen ligesom bevæge sig i Nabolaget af de 16,000, dette Tal maa dog altid være omtrent i Midtpunktet mellem disse vide Spille- rum, som de lokale Forhold kunne medføre. Jeg er altsaa enig med den ærede Taler i, at man ikke nøjagtig kan holde sig til Tallet, men man maa dog betragte Tallet som den Norm, hvorfra man gaar ud, og kan ikke sige, at det er ligegyldigt, om en Valgkreds har 10—11,000 eller 40,000 Indvaanere.

P. C. Olsen: Jeg skal nu ikke inblade mig paa denne Sag i dens Helhed, efterform det forekommer mig, at der fra begge Sider er sagt, hvad der omtrent kan siges, og jeg ikke er i Stand til at komme med noget Nyt. — Der er kun et eneste Punkt, jeg vil bvale lidt ved, og det er den Væthed, hvormed det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) igaar blæste Kjøbstæderne bort — idag syntes han at være lidt mere velvillig imod dem — og dernæst de Uttringer, som ere komne fra flere ærede Talere om Kjøbstæderne. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Hjgsbro) bemærkede saaledes, at man i 1849 begunstigede Kjøbstæderne ved at gjøre dem til Valgstæder, og dertil var man paa en Maade berettiget den Gang; men nu, da de havde faaet Begunstigelser i Landstinget, kunde man ganske rolig tage denne Ret

bort, og saa yttrede han derefter, at det kun viste, hvorledes man i 1849 var tilbøjelig til at begunstige Kjøbstæderne. Det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) udtalte ogsaa, at man i 1849 havde begunstiget Kjøbstæderne, og det til deres egen Glæde, og det ærede Medlem for Veile Amts 4de Valgkreds (S. Jørgensen) mente ligeledes, at der var stor Fordel ved at faae Valgene lagte ud paa Landet for Kjøbstæderne. Vil man nu henvende sig til Kjøbstæderne og spørge dem — og jeg tror, at man kan spørge dem alle sammen — om de opfattede Sagen i 1849 saaledes, at de den Gang bleve begunstigede, saa vil man vistnok faae det enstemmige Svar, at de netop have følt sig brøstholdne ved Forsætningen. Jeg har nu for mit Vedkommende stadig talt for og søgt i Kjøbstæderne at udbrede den Tro og Tanke, at Landboerne og Kjøbstadboernes Interesse faldt sammen, og at man maatte finde sig i Forholdet, sou det nu en Gang var; men det er ikke lykkedes mig saa ganske, og jeg har ogsaa siden afstillelige Gange i Folkethinget maattet erkjende, at man viste en vis Lunkenhed, naar der var Tale om Kjøbstæderne, at saa regnebe man det ikke saa nøie. Nu have Kjøbstæderne i 25 Aar, hvor det paa nogen Maade kunde lade sig gjøre at være Valgstæder, været Indfavere af den Ret. Der er yttret fra flere Sider, at Valgstædet ikke er henlagt til Kjøbstæderne for at begunstige disse, men at det er slet, fordi man i 1849 fandt, at Kjøbstæderne havde saa mange naturlige Betingelser for at være Valgstæder, at de maatte vælges dertil. Men Kjøbstæderne betragte det dog som Noget, der gjør det muligt for dem at deltage i Valget, og nu kan man vende Sagen, som man vil, og tale om Kjøretøier og Ridetøier, det hjælper dog ikke. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds sagde igaar, at man kan gaa langt for at fremme, men ikke ret langt for at lade sig overstemme, men idag har han betegnet Kjøbstæderne som et overstemt Mindretal. Naar man nu tager Valgstædet bort fra Kjøbstæderne, saa faae de, man vende Sagen som man vil, ikke den Leilighed til at fjøre, som den fattigste Mand paa Landet har, naar han skal til Valg, og da man altsaa ikke gaar ret langt for at lade sig overstemme, og de allerfleste Kjøbstæder, i alt Fald de mindre Kjøbstæder, ere i den Stilling, at, naar de vilde gjøre en selvstændig Mening gjældende, have de maattet lade sig overstemme og ere bleven overstemte, og det ikke een men gjentagne Gange, saa vil det være temmelig afgjort, at Valgerne i Kjøbstæderne, saafremt man tager Valgstædet fra dem, i meget ringe Tal ville komme til at deltage i Valgene; men det kan dog vistnok ikke være ligegyldigt, at en stor Samfunds-klasse ser med Uvillie paa vor Forsætning. Hvor det derfor ikke er absolut nødvendigt — jeg indrømmer som den foregaaende Taler (Sagb), at der kan være Tilfælde, hvor dette gjælder — gjør